

De decors en figuranten van Europa

Tot 30 juli stelt S.M.A.K. 'EVROPA' tentoon, werk van Carl De Keyser. Hij volgde het itinerarium van zijn naamverwant Keizer Karel en serveert ons beelden uit tal van Europese steden. Carl De Keyser heeft hierbij vooral oog voor de manier waarop 'de Europeaan' met zijn verleden omgaat of zijn verleden zelf gestalte geeft. Foto F.U.N. had een kort gesprek met hem.

Carl De Keyser is kordaat: "Het grootste deel van de fotoreportages zijn louter voor consumptie bestemd. Heel wat magazines – ook met faam – bestellen in feite veredelde postkaarten. Ik geloof wel degelijk in de kracht en het nut van reportagewerk, als de fotograaf maar zijn persoonlijke kijk op de dingen kan uitdrukken. Alle onderwerpen werden al eens eerder in beeld gebracht, maar dat deert mij niet. De onderwerpen zelf veranderen constant. Komen we na 10 jaar op een plek terug, dan worden we geconfronteerd met een compleet nieuwe werkelijkheid. Daarnaast verandert ook de techniek en de stijl waarmee men dingen in beeld brengt. Maar het is mij toch vooral te doen om de persoonlijke blik van de fotograaf, om zijn kritiek die hij in zijn foto's kan verwerken."

"Mijn persoonlijke stijl is iets wat door de jaren heen gegroeid is. Tegenwoordig werk ik met 6x7, meestal in combinatie met invulflitsen. Deze techniek zorgt ervoor dat alle elementen in de vlakverdeling een even grote rol spelen in mijn kadering. Zonder die combinatie zou ik moeilijk kunnen zeggen wat ik kwijt wil. Tot '83-'84 werkte ik met kleinbeeld, later heb ik ook een tijd met panorama geëxperimenteerd, wat nog complexer opgebouwde, meer narratieve beelden mogelijk maakt."

Project

"De beste foto's komen van fotografen die wat ze in hun hoofd hebben ook op papier kunnen krijgen. Je moet dus met een concept, een project voor ogen gaan fotograferen. Enkel op die manier kan je eenheid in je reeks krijgen en een persoonlijke stempel op je beelden drukken. Dit betekent ook dat je lang genoeg aan een project moet werken. Je moet je ideeën de tijd laten om te kunnen rijpen. Dat wil natuurlijk niet zeggen dat je op je stoel moet zitten wachten op zo'n project: het groeit al doende. Meestal heb ik de dingen in mijn hoofd waarnaar ik met mijn camera op zoek ga. Vooraleer definitief van start te gaan, maak ik soms een

korte verkenningreis om te zien hoe ver ik kom met mijn project. En dan vlieg ik erin. Pas op, nooit erg lang aan één stuk. Door gaans ben ik zo'n week ter plekke, dan kom ik terug. Als het nodig is ga ik terug, zo vaak tot ik tevreden ben van het resultaat. Voor 'U.S.S.R.' (1989), ben ik op een jaar tijd dertien keer naar Rusland afgereisd."

Historisch decor

"Flink wat van mijn foto's 'spelen' met het contrast, of de spanning tussen figuren en decors. Dit thema heb ik in 'EVROPA' trachten uit te diepen. Mijn beelden tonen taferelen van ceremonies, processies, feesten, ... Over die gebeurtenissen zelf handelen ze echter niet. De reeks zou een kritische blik moeten zijn op folklorisme, toerisme en zelfs het nationalisme dat hier vaak in doorsijpelt. Doorspekt met religie, ketterij, fragmenten van stadsplannen. In mijn tocht door Keizer Karels Rijk anno '98-

'99 is het mij opgevallen dat Europa volgestouwd is met historische decors waarin figuranten hun ding doen. Wij wonen, feesten, leven daarin, maar hebben geen werkelijke band meer met dit verleden. Dit leidt soms tot vervreemdende en ook erg grappige toestanden. Dit is wezenlijk verschillend van Tibet bijvoorbeeld waar de breuk met tradities bijlange zo scherp niet is."

"Fotograferen aan deze of gene zijde van wat ooit het IJzeren Gordijn was, is compleet anders. Men sluit zich meer en meer af. Hier voelen mensen zich direct aangevallen wanneer je ze benadert. In Oost-Europa heerst nog zoiets als 'onschuld'. Mensen zijn er

Arte krijgen we wel knappe dingen te zien. Moest je echter weten hoeveel puik werk we nooit te zien krijgen... frustrerend. Twee, soms drie maanden werk. Foto's maken, exposeren of zelfs uitgeven in boekvorm blijft betaalbaar. Aan gemotiveerd publiek is er zeker geen gebrek. Toch loer ik ook af en toe naar video. Mijn eerste Keizer Karel project bestond uit videofragmenten die ik in retabelvorm wilde projecteren. Ik ben er ook aan begonnen, en, achteraf bekeken, technisch en esthetisch in orde. Maar toch, filmen en fotograferen combineren is ontzettend moeilijk. Ik vond het risico te groot dat ik maar met twee halve producten voor de dag zou komen. Vandaar: foto's en niets dan foto's."

EVROPA

Ter gelegenheid van de manifestaties rond de herdenking van de 500 ste verjaardag van Keizer Karel maakt Magnum-fotograaf en Gentenaar Carl De Keyser (°1958) in opdracht van Keizer Karel 2000 een fotoreeks die als tentoonstelling en als boek zal gepresenteerd worden. De titel van dit project is 'EVROPA'. Carl De Keyser doorkruiste in 1998-1999 grote delen van West-Europa. Hij brengt het leven in de grote en provinciesteden in beeld en heeft er ook situaties opgezocht waarin het (16de eeuwse) verleden zichtbaar aanwezig is. Deze verbeelding van het verleden vind je, behalve hier en daar in het stadsbeeld, ook terug in allerlei enceneringen: gecultiveerd tot massaspektakels en herdenkingen. Het traject van de reportage loopt door het Europese territorium van het gigantische imperium dat Karel V in de 16de eeuw heeft verworven.

S.M.A.K. - Stedelijk Museum voor Actuele Kunst, Citadelpark - 9000 Gent

nog tot 30 juli 2000

dagelijks van 10.00 tot 18.00 uur

(gesloten op maandag)

200 BEF: individueel bezoek

150 BEF: groepen vanaf 15 personen en

reductiehouders (studenten, -25, 60+)

100 BEF: schoolgroepen

meer informatie over deze tentoonstelling:

www.smak.be

Interessant overzicht van het werk van Carl De Keyser

www.carldekeyser.com

zie ook www.magnum.com

